

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 3608/04
09.02.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu u veću sastavljenom od sudija: Olge Đuričić, predsednika veća, Ljubodraga Pljakića i Slobodana Miloševića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Milankom Alkalaj, kao zapisničarem, odlučujući u upravnom sporu po tužbi tužilje M. N., protiv tuženog Ministarstva finansija Republike Srbije - Poreske uprave - Regionalni centar ... u ... br. 436-233/2004 od 22.7.2004. godine, u predmetu utvrđivanja poreza na kapitalni dobitak, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 9.2.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba se UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Ministarstva finansija, Poreske uprave - Regionalni centar ... u ..., br. 436-233/2004 od 22.7.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rešenjem odbijena je, kao neosnovana, žalba tužilje izjavljena protiv rešenja Ministarstva finansija - Poreske uprave - Regionalni centar ... - Filijale ..., br. 436-14-683/04 od 28.6.2004. godine. Navedenim prvostepenim rešenjem, tužilji je utvrđen porez na kapitalni dobitak, ostvaren prodajom akcija "A" u iznosu od 29.663,64 dinara.

Tužena tužbom osporava zakonitost rešenja tuženog organa zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava i povrede pravila postupka, ukazujući da je akcije stekla po osnovu Zakona o svojinskoj transformaciji besplatnim upisom na osnovu radnog staža u prvom krugu svojinske transformacije, te smatra da u konkretnom slučaju nema cene sticanja akcija, pa samim tim nema mesta primeni Zakona o porezu na dohodak građana. Smatra da prodajom akcija nije ostvarila kapitalni dobitak i predlaže da sud tužbu uvaži i poništi osporeno rešenje.

U odgovoru na tužbu tuženi organ je ostao pri razlozima iz osporenog rešenja i predložio je da se tužba odbije.

Nakon razmatranja spisa predmeta, oceni navoda tužba i odgovora na tužbu, Vrhovni sud Srbije je našao da je tužba osnovana.

U postupku koji je prethodio donošenju osporenog rešenja, prvostepeni organ je na osnovu podataka iz poreske prijave koju je podnela tužilja, ugovora o prenosu akcija, kao i drugih podataka kojima raspolaže poreska uprava utvrdio da je tužilja prodajom akcija "A" ostvarila prihod, na koji je obračunao porez na kapitalni dobitak u iznosu bliže označenom u dispozitivu prvostepenog rešenja.

Međutim, u postupku utvrđivanja poreza na kapitalni dobitak poreski organi su povredili pravila postupka. Ovo sa razloga, što iz spisa predmeta i obrazloženja osporenog rešenja proizilazi da je prvostepeno rešenje doneto uz povredu načela saslušanja stranke u smislu odredbi čl.9. i čl.133. Zakona o opštem upravnom postupku, te da je pogrešno postupljeno, kada je doneto u skraćenom postupku, primenom odredbe čl.131. Zakona o opštem upravnom postupku. U spisima predmeta postoji zapisnik o utvrđivanju poreza na kapitalni dobitak br.436-14-683/04 od 28.6.2004. godine, na koji se poziva tuženi organ u obrazloženju osporenog rešenja, ali taj zapisnik nije potpisan od strane tužilje, što ukazuje na činjenicu da tužilja nije učestvovala u postupku. U spisima nema dokaza ni da je tužilji dostavljen navedeni zapisnik, niti ima dokaza da je pozvana radi učešća u postupku.

Prvostepeni organ je donošenjem prvostepenog rešenja na navedeni način, postupio suprotno i odredbi čl.121. st.1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS" br. 80/02... 55/04) kojom je propisano da, poreski organ poziva poreskog obveznika da učestvuje u postupku kancelarijske kontrole, kao i da poreski obveznik ima pravo da na zapisnik o izvršenoj kontroli u roku od tri dana od dana prijema podnese primedbe u smislu odredbe čl.122. st.2. istog Zakona.

Po stavu Vrhovnog suda Srbije, u postupku utvrđivanja poreza na kapitalni dobitak, poreski organ ne može doneti rešenje, bez učešća stranke u postupku poreskog obveznika, u tzv. "skraćenom postupku" primenom odredbe čl.131. Zakona o opštem upravnom postupku, već prethodno mora sprovesti poseban ispitni postupak, u kome će se preduzeti određene radnje, radi utvrđivanja odlučnih činjenica, koje su od značaja za utvrđivanje poreske obaveze i dati mogućnost stranci da ospori i zaštiti svoja prava i interese. Naime, u tzv. "skraćenom postupku" se može rešiti određena upravna stvar neposredno samo, ako su ispunjeni za to zakonom propisani uslovi, u skladu sa navedenom odredbom. To su po pravilu slučajevi u kojima nije potrebno obavljati posebne radnje u postupku, radi utvrđivanja činjenica, jer su činjenice utvrđene, opšte poznate ili proizilaze iz zahteva stranke, službene evidencije organa ili su činjenice i okolnosti učinjene verovatnim, odnosno, kada je propisom predviđeno da se stvar može rešiti na podlozi činjenica i okolnosti, koje nisu potpuno dokazane, a rešenjem, koje

se donosi u skraćenom postupku, najčešće se udovoljava zahtevu stranke. Obzirom da se u konkretnom slučaju radi o postupku utvrđivanja poreza na kapitalni dobitak u kome se utvrđuju, pre svega, činjenice i okolnosti, koje su od značaja za visinu poreske osnovice - kapitalnog dobitka, to je poreski organ dužan da sprovede poseban postupak i omogući učešće stranke, ovde poreskog obveznika, u kom postupku će se izjasniti o svim činjenicama značajnim za utvrđivanje poreske obaveze. Na ovakvo postupanje poreskog organa u postupku utvrđivanja poreske obaveze, pa i poreza na kapitalni dobitak, upućuju i odredbe čl.121. i 122. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, kojima je propisano, da se i u slučaju kancelarijske kontrole moraju sprovesti određene radnje, uz učešće poreskog obveznika, radi utvrđivanja bitnih činjenica, posebno kada je sporna visina poreske obaveze.

Polazeći od napred iznetog, poreski organi će u ponovnom postupku, otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovom presudom i omogućiti tužilji da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima od značaja za donošenje rešenja u ovoj poreskoj stvari, a zatim pravilnom primenom zakona, doneti rešenje, imajući pri tom u vidu, da su primedbe suda obavezne za tuženi organ na osnovu čl.61. Zakona o upravnim sporovima.

Saglasno napred iznetom, Vrhovni sud Srbije je na osnovu čl.41. st.2. u vezi čl.38. st.2. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u dispozitivu presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

Dana 9.2.2005. godine, U. 3608/04

Predsednik veća - sudija

Olga Đuričić, s.r.

Zapisničar

Milanka Alkalaj, s.r.

Za tačnost otpravka

SM